

SG.0006.8.2025

Pan
Marek Skóra
Przewodniczący
Rady Miejskiej
w Zdzeszowicach

Na podstawie art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024r. poz. 1465 z późn. zm.) w załączeniu przekazuję projekt uchwały w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Gminy Zdzeszowice na lata 2025-2030. Projekt uchwały został przygotowany przez Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Zdzeszowice. Przewodnicząca Zespołu Pani Małgorzata Boronowska przedstawi w/w projekt na posiedzeniu Komisji oraz Sesji Rady Miejskiej w Zdzeszowicach.

BURMISTRZ

Sylwester Fidel

A. Bukowińska
[Signature]

Zdzeszowice, dnia 16.05.2025r.

MGOPS.020.04.2025.MB

URZĄD MIEJSKI w Zdzeszowicach
SEKRETARIAT
WPŁYNĘŁO

2025 -05- 16
3357 2025 P

Nr w rej.
Ilość zał. Podpis *[Signature]*

Burmistrz Zdzeszowic

Na podstawie art. 9 b, ust.2, pkt. 4 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673) Zespół Interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej Gminy Zdzeszowice przedkłada projekt „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Gminy Zdzeszowice na lata 2025-2030” celem podjęcia dalszych działań.

Projekt uchwały został uzgodniony z Zespołem Radców Prawnych.

Otrzymują:

- 1) Adresat;
- 2) a/a.

**PRZEWODNICZĄCA ZESPOŁU
INTERDISCYPLINARNEGO**

[Signature]
mgr Małgorzata Boronowska

Projekt

z dnia 16 maja 2025 r.

Zatwierdzony przez

RADA MIEJSKA W ZDZIESZOWICACH

 IZABELA MIKITÓW-PAKURA

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W ZDZIESZOWICACH**

z dnia 2025 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób
Doznających Przemocy Domowej Gminy Zdzeszowice na lata 2025-2030**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, 1572, 1907 i 1940) i art. 6 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673), Rada Miejska w Zdzeszowicach uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Gminy Zdzeszowice na lata 2025-2030, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Zdzeszowic.

§ 3. Uchyla się uchwałę nr XLI/327/2022 z dnia 2 marca 2022 r. w sprawie w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Zdzeszowice na lata 2022-2027.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

1. Podstawa prawna podjęcia uchwały

Podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej znajduje oparcie w przepisach ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673), a w szczególności w art. 6 ust. 2 pkt 1. Przepis ten zobowiązuje gminy do tworzenia lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, obejmującego m.in. opracowanie i realizację gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej.

2. Przesłanki podjęcia uchwały

Uchwalenie nowego programu wynika z potrzeby dostosowania działań Gminy Zdzeszowice do obowiązujących przepisów prawa, w tym zmian wprowadzonych w wyniku nowelizacji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Konieczne jest uaktualnienie obowiązujących regulacji lokalnych oraz zapewnienie kontynuacji działań w ramach gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej.

Nowy program obejmuje lata 2025–2030 i zakłada kompleksowe działania zarówno w zakresie ochrony osób doznających przemocy, jak i edukacji osób stosujących przemoc oraz korygowania agresywnych postaw i zachowań. Realizacja programu odbywać się będzie w oparciu o diagnozę lokalnych uwarunkowań i potrzeb społecznych, z uwzględnieniem pracy interdyscyplinarnej i ścisłej współpracy instytucji oraz organizacji zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy.

Program stanowi spójny plan działań mających na celu zapobieganie przemocy domowej, jej zwalczanie oraz zapewnienie dostępności do specjalistycznego wsparcia i pomocy dla osób dotkniętych tym zjawiskiem. Przewiduje się, że skuteczna realizacja programu przyczyni się do ograniczenia skali przemocy w rodzinie na terenie gminy oraz poprawy bezpieczeństwa i jakości życia mieszkańców.

3. Skutki finansowe uchwały

Realizacja programu będzie odbywać się w ramach środków finansowych zabezpieczonych na ten cel w budżecie Gminy Zdzeszowice oraz z ewentualnym wykorzystaniem dostępnych środków zewnętrznych, w tym środków rządowych i unijnych. Uchwała nie powoduje konieczności ponoszenia dodatkowych, nieprzewidzianych wydatków, a działania zaplanowane w programie będą sukcesywnie realizowane w ramach przyznanych limitów budżetowych.

**GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ
I OCHRONY OSÓB
DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ
GMINY ZDZIESZOWICE
NA LATA 2025-2030**

Spis treści

I. WPROWADZENIE	3
II. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU	5
III. ADRESACI PROGRAMU	6
IV. DIAGNOZA SPOŁECZNA	7
V. ZAŁOŻENIA I CELE PROGRAMU	14
VI. REALIZACJA PROGRAMU	21

I. WPROWADZENIE

Rodzina od zawsze uznawana była za fundamentalną komórkę społeczną, na podstawie której opiera się funkcjonowanie całego społeczeństwa. Stanowi ona również pierwotne i naturalne środowisko wychowawcze dziecka, zapewniając mu zaspokojenie potrzeb bytowych, emocjonalnych i opiekuńczych. To właśnie rodzina, przekazując swój system wartości, kształtuje postawy społeczne i staje się wzorcem do naśladowania dla młodego człowieka w dorosłym życiu. Prawidłowa realizacja funkcji rodzinnych zapewnia dziecku właściwy rozwój zarówno w sferze fizycznej, psychicznej, jak i społecznej.

Współczesna rodzina narażona jest na szereg zagrożeń związanych z czynnikami natury zewnętrznej i wewnętrznej o bardzo szerokim spektrum. Jednym z największych jest zjawisko przemocy. Zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, przemoc można zdefiniować jako „jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia, naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę, ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej, istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej. Stosowanie przemocy jest przestępstwem, które w zależności od tego, czy ma charakter jednorazowy, czy się powtarza jest ścigane z urzędu z różnych artykułów Kodeksu Karnego. Jeśli przemoc ma charakter ciągły, zostanie zakwalifikowana jako przestępstwo znęcania się nad rodziną z art. 207 Kodeksu Karnego, który stanowi:

„§ 1. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 1a. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą nieporadną ze względu na jej wiek, stan psychiczny lub fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

§ 2. Jeżeli czyn określony w § 1 lub 1a połączony jest ze stosowaniem szczególnego okrucieństwa, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

§ 3. Jeżeli następstwem czynu określonego w § 1-2 jest targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 15.”

Przemoc ze strony najbliższej osoby jest doświadczeniem traumatycznym, okaleczającym psychikę. Przemoc domowa przybiera różne formy: od przemocy fizycznej, przez przemoc psychiczną i seksualną, po przemoc ekonomiczną lub zaniedbanie. Przemoc domowa rzadko jest incydentem jednorazowym. Zazwyczaj ma ona charakter długotrwały i cykliczny.

Możemy wyróżnić pięć podstawowych rodzajów przemocy: **fizyczną, psychiczną, seksualną ekonomiczną i zaniedbanie**. Rozszerzenie tych pojęć przedstawia poniższa tabela.

Tabela 1. Rodzaje i formy przemocy

rodzaje	formy
przemoc fizyczna	popychanie, odpychanie, obezwładnianie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, gaszenie papierosów na ciele, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką i pięściami, bicie przedmiotami, ciskanie w kogoś przedmiotami, parzenie, polewanie substancjami żrącymi, szarpanie np. za włosy lub uszy, użycie broni, porzucanie w niebezpiecznej okolicy, nieudzielanie koniecznej pomocy, itp.
przemoc psychiczna	wyśmiewanie poglądów, religii, pochodzenia, narzucanie własnych poglądów i planów, karanie przez odmowę uczuć, zainteresowania, szacunku, stała krytyka, wmawianie choroby psychicznej, izolacja społeczna poprzez kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi osobami, domaganie się posłuszeństwa, ograniczanie snu i pożywienia, uniemożliwianie schronienia, degradacja werbalna czyli wyzywanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie, stosowanie gróźb i wulgaryzmów, straszenie zastosowaniem siły.
przemoc seksualna	gwałt, molestowanie seksualne, wymuszanie pożycia, obmacywanie, dotykanie intymnych części ciała, zmuszanie do niechcianych praktyk seksualnych, nieliczenie się z życzeniami partnerki/partnera, komentowanie szczegółów anatomicznych, ocenianie sprawności seksualnej, wyglądu, uwagi i żarty o charakterze seksualnym, przymuszanie do oglądania treści o charakterze seksualnym bądź pornograficznym itp.;
przemoc ekonomiczna	celowe niszczenie własności, pozbawianie środków lub tworzenie warunków, gdy trudno jest zaspokoić podstawowe potrzeby min. uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej i wymuszanie pracy nieodpłatnej, odbieranie zarobionych pieniędzy, niszczeniu rzeczy, zabieranie pieniędzy, ograniczanie dostępu do zasobów rodziny, w przypadku wspólnej firmy na nieopłacaniu składek, ubezpieczeń i niewypłacanie zarobionych pieniędzy, wymaganie, by sprawozdawać się z każdej wydanej złotówki, pozbawienie informacji na temat stanu majątku rodziny, zaciąganie kredytów i pożyczek na wspólne konto, zmuszanie do spłacania długów, sprzedawanie rzeczy osobistych bądź wspólnych bez uzgodnienia itp.
zaniedbanie	brak zainteresowania potrzebami innej osoby, świadome ich ignorowanie, pozbawianie środków na utrzymanie, pozbawianie jedzenia, ubrania, schronienia, brak pomocy w chorobie, nieudzielenie pomocy, uniemożliwianie dostępu do miejsc zaspokojenia podstawowych potrzeb: mieszkania, kuchni, łazienki, łóżka, itp.

Źródło: Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”

Przemoc często w opinii społeczeństwa utożsamiana jest jedynie z przemocą o charakterze fizycznym, dużo rzadziej natomiast z przemocą psychiczną i ekonomiczną. Zaniedbanie w kontekście społecznym nie jest kojarzone ze zjawiskiem przemocy, dlatego też tak ważne jest prowadzenie kampanii informacyjnych w tym zakresie.

Wyżej wymienione formy niewłaściwego traktowania drugiego człowieka w zasadzie nie występują samodzielnie. Przemocy fizycznej najczęściej towarzyszy przemoc psychiczna. Przemoc seksualna często współwystępuje z przemocą fizyczną i psychiczną.

Cechą charakterystyczną zjawiska przemocy domowej jest tendencja do powtarzania się pewnych prawidłowości nazwanych cyklem przemocy, który składa się z następujących faz:

- faza narastającego napięcia – jest to początek cyklu, charakteryzuje się on wzrostem napięcia i natężeniem sytuacji konfliktowych. Na tym etapie dochodzi do rozmaitych

incydentów takich jak np. przejawy zazdrości, gniewu, kontrolowanie członków rodziny, używanie obraźliwych słów, poniżanie. Osoba, wobec której kierowana jest złość partnera stara się za wszelką cenę uspokoić sytuację, często sama obarcza się winą za jego zachowanie. Napięcie narasta i pojawia się agresja.

- faza ostrej przemocy – następuje wybuch gniewu i wyładowanie agresji na ofierze. Ta faza trwa stosunkowo krótko, ale może nieść za sobą tragiczne konsekwencje. W trakcie ataku ofiara robi wszystko by ochronić siebie i uspokoić partnera. Wraz z ustaniem aktu przemocy ofiara znajduje się w stanie szoku, pojawia się u niej przerażenie, poczucie wstydu, bezradność. Jeśli osoba zagrożona przemocą nie zgłosi się do właściwych instytucji po pomoc, jest to ostatni moment by przerwać cykl przemocy, nim rozpocznie się on na nowo.
- faza miodowego miesiąca – jest to faza skruchy ze strony sprawcy, okazywanie żalu, miłości. Agresor usprawiedliwia swoje zachowanie, okazuje żal z powodu tego, co się stało i obiecuje, że to się więcej nie powtórzy. Na nowo zdobywa zaufanie osoby, którą skrzywdził. Ofiara wbrew zdrowemu rozsądkowi i wcześniejszym doświadczeniom wierzy sprawcy, wycofuje skargi, rezygnuje z działań. Stopniowo napięcie ponownie wzrasta i faza kończy się nawrotem przemocy.

Bardzo ważne jest przerwanie cyklu przemocy w odpowiednim momencie, ponieważ wraz z upływem czasu faza ostrej przemocy ulega wydłużeniu, a okresy miodowego miesiąca skracają się.

Zgodnie z art. 6, ust. 2, pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej, który określa cele oraz sposoby i działania w zakresie ograniczenia zjawiska przemocy na terenie gminy. Zadania ujęte w Programie zmierzają w kierunku wspierania rodziny dotkniętej przemocą, niwelowania negatywnych skutków jej występowania oraz zmiany świadomości społecznej w zakresie reagowania na problem przemocy domowej.

II. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU

Niniejszy Program został opracowany zgodnie z dyspozycją art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024, poz. 1673).

Ponadto w niniejszym dokumencie uwzględniono podstawowe akty prawne, które współtworzą polski system przeciwdziałania przemocy domowej, czyli w szczególności:

- Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. nr 78 poz. 483 ze zm.),
- Ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024, poz. 1287 z późn. zm.),
- Ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025, poz. 49),
- Ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu

- alkoholizmowi (Dz. U. z 2023, poz. 2151),
- Ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz.1939),
- Ustawę z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 145 ze zm.),
- Ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 750 ze zm.),
- Ustawę z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2023 r. poz. 2809),
- Ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 383),
- Ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 46 ze zm.),
- Ustawę z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (t.j. Dz. U. z 2024 poz. 1061 ze zm.),
- Ustawę z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz.1568 ze zm.),
- Ustawę z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024, poz. 1465 z późn. zm.),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023 r. poz. 1870).

Program jest skorelowany z następującymi Programami:

- Rządowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030,
- Wojewódzkim Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2025,
- Powiatowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Krapkowickim na lata 2022-2030,
- Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Zdzeszowice na lata 2021-2030,
- Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Zdzeszowice na lata 2022-2025,

III. ADRESACI PROGRAMU

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Gminy Zdzeszowice na lata 2025-2030 jest adresowany w szczególności do rodzin i osób, które ze względu na przemoc domową wymagają wsparcia społecznego, osób stosujących przemoc domową, świadków przemocy domowej, przedstawicieli instytucji, organizacji i służb zobowiązanych do udzielania pomocy w sytuacji przemocy oraz pozostałych mieszkańców gminy.

IV. DIAGNOZA SPOŁECZNA

Gmina Zdzeszowice jest gminą miejsko-wiejską położoną w powiecie krapkowickim, w województwie opolskim nad Odrą, która dla większości gminy stanowi zachodnią granicę administracyjną. Powierzchnia gminy wynosi 57,85 km². Strukturę administracyjną tworzą: miasto Zdzeszowice, będące siedzibą gminy oraz 6 osiedli – Akacyja-Zielona, Kościuszki-Korfantego, Piastów I, Piastów II, Stara Część Miasta, Stare Osiedle i 6 miejscowości o statusie sołectwa: Januszkowice, Jasiona, Krępna, Oleszka, Rozwadza i Żyrowa. Największa pod względem liczby mieszkańców jednostka pomocnicza gminy to Stare Osiedle, gdzie mieszka 1997 osób, najmniej mieszkańców liczy zaś sołectwo Oleszka zamieszkałe przez 176 osób.

Na koniec 2024 r. gmina Zdzeszowice liczyła ogółem 13 499 mieszkańców, wśród których było 6 917 kobiet; stanowiły one około 51% całej populacji. Gęstość zaludnienia wynosiła w przybliżeniu 233 osoby na km².

Usytuowanie komunikacyjne gminy (kolej, autostrada A4, rzeka Odra) jest jej atutem, podobnie jak wysoki poziom infrastruktury technicznej, dobrze rozwinięta sieć dróg, duży potencjał produkcyjny (największy pracodawca - ArcelorMittal Poland S.A. Oddział w Zdzeszowicach) oraz aktywność gospodarcza ludności. W 2024 r. zarejestrowanych w gminie było 1 089 podmiotów gospodarczych, w tym 987 prowadzących działalność na tzw. wpisie do ewidencji gminnej, z czego 769 to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Pod względem użytkowania gruntów, w gminie przeważają użytki rolne (63,3% powierzchni gminy), grunty leśne i zadrzewione stanowią 15,2%, grunty zabudowane i zurbanizowane 13,5%, a nieużytki to 1,5% powierzchni gminy; w 2024 r. na jej obszarze funkcjonowało 458 gospodarstw rolnych o średniej powierzchni 8,4 ha.

Na terenie gminy funkcjonuje 55 organizacji pozarządowych, które w spektrum swojego działania mają m.in. promowanie tradycji i kultury regionu, rozwój i integrację środowisk lokalnych, dbałość o bezpieczeństwo mieszkańców, wspieranie osób niepełnosprawnych, sport, turystykę i rekreację. W roku szkolnym 2023/2024 w gminie funkcjonowało 14 placówek oświatowo-wychowawczych

(1 żłobek, 7 przedszkoli (w tym 1 oddział przedszkolny) oraz 5 szkół podstawowych i 1 zespół szkół ponadpodstawowych).

Działalność w zakresie kultury oraz upowszechniania sportu i rekreacji w gminie prowadzi Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji oraz Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna wraz z 4 filiami. Na terenie gminy funkcjonuje także 8 świetlic.

Mieszkańcy gminy mają zapewnioną opiekę medyczną w 5 zakładach opieki zdrowotnej. Na terenie gminy działają 4 apteki.

Bezrobocie rejestrowane w Gminie Zdzeszowice w 2024 r. wynosiło 2,0%, w tym kobiety 1,26%, a mężczyźni 0,74%. Nieznaczna przewaga bezrobocia wśród kobiet wynika w głównej mierze z tego, że to właśnie kobiety, nadal najczęściej zajmują się wychowaniem i opieką nad małoletnimi dziećmi, rezygnując jednocześnie z pracy zarobkowej.

W latach 2022-2024 udział bezrobotnych w liczbie ludności gminy w wieku produkcyjnym wynosił odpowiednio: 2,24%, 2,37 i 2,55%. Stopa bezrobocia w powiecie krapkowickim w tym samym rozpatrywanym okresie wynosiła 5,1%, 5,1% i 4,7%.

Pomoc społeczną w gminie świadczy Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zdziechowicach, którego działalność często bywa uzupełniana przez współpracę z innymi instytucjami, organizacjami pozarządowymi czy Kościołem, co sprzyja poprawie efektywności działań podejmowanych w celu niwelowania skutków problemów społecznych dotyczących mieszkańców. W 2024 r. ze wsparcia Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej korzystało 221 osób. Pod opieką tut. Ośrodka znajdowało się 149 rodzin.

Zarządzeniem Burmistrza Zdziechowic Nr SG.0050.840.2023 z dnia 22 września 2023 r. ze zm. został powołany w Gminie Zdziechowice Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Zdziechowice. Zespół Interdyscyplinarny skupia specjalistów różnych dziedzin w celu skutecznego reagowania na zjawisko przemocy domowej. W jego skład wchodzi przedstawiciele: Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policji, Oświaty, Ochrony zdrowia, Organizacji pozarządowej, Kurator sądowy. Celem Zespołu jest usprawnienie systemu przepływu informacji oraz reagowanie na zidentyfikowane problemy społeczne, w tym w szczególności przejawy przemocy domowej oraz zintegrowanie działań środowisk odpowiedzialnych za przemoc na rzecz osób i rodzin dotkniętych przemocą. Praca z rodziną z problemem przemocy realizowana jest przez spotkania grup diagnostyczno-pomocowych, których zadaniem jest planowanie działań, monitorowanie sytuacji oraz organizowanie pomocy.

Poniżej zaprezentowano dane liczbowe dotyczące działalności Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Zdziechowice w latach 2022-2024 wraz z danymi dotyczącymi liczby osób doświadczających przemocy domowej z podziałem na kobiety, mężczyzn oraz dzieci.

Tabela 2. Dane liczbowe z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Zdziechowice w latach 2022-2024.

Rok	2022	2023	2024
Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego	4	10	8
Liczba funkcjonujących grup diagnostyczno-pomocowych	29	21	22
Liczba sporządzonych „Niebieskich Kart”	18	15	18
Liczba osób doświadczających przemocy w tym:	51	52	37
kobiety	20	10	11
mężczyźni	1	2	1
dzieci	30	40	25

Źródło: Dane Zespołu Interdyscyplinarnego w gminie Zdziechowice

Z przedstawionych danych wynika, iż problem związany z przemocą pozostaje na podobnym poziomie. Podkreślić jednak należy, że z doświadczenia osób i organizacji zajmujących się przemocą domową wynika, iż statystyki nie oddają powagi problemu. Najczęściej osobami doświadczającymi przemocy domowej są dzieci, które z reguły nie potrafią same poprosić o pomoc. Również przepisy prawa nie do końca ułatwiają właściwe i skuteczne działanie instytucji i organizacji w walce z tym zjawiskiem. Trudno jest w sposób jednoznaczny określić wielkość zjawiska przemocy na terenie Gminy Zdzeszowice w związku z występowaniem przemocy ukrytej, czyli toczącej się w rodzinie czy w szkole, ale nieujętej w statystykach z powodu braku wiedzy na temat jej występowania.

Zjawisko przemocy dotyka nie tylko bezpośrednią osobę doświadczającą przemoc, ale wpływa także na funkcjonowanie osoby stosującej przemoc oraz całej rodziny. W związku z tym liczba osób doświadczających przemocy nie ogranicza się jedynie do osoby doświadczającej przemoc i osoby stosującej przemoc, ale swoim oddziaływaniem obejmuje całą jednostkę rodzinną.

Dane liczbowe Zespołu Interdyscyplinarnego zaprezentowane w tabeli poniżej dotyczące sprawców przemocy domowej oraz form przemocy wskazują, że najwyższą liczbę osób stosujących przemoc odnotowano w 2022 r., po czym w 2023 r. nastąpił widoczny spadek liczby osób stosujących przemoc, natomiast w 2024 r. odnotowano niewielki wzrost w stosunku do 2023 r.

Dane dotyczące form przemocy wskazują, że najczęstszą, na przestrzeni wszystkich analizowanych lat formą przemocy, jest przemoc psychiczna i fizyczna, znacznie rzadziej odnotowuje się przemoc seksualną, ekonomiczną i za pomocą środków komunikacji elektronicznej oraz w formie zaniedbania.

Tabela 3. Dane liczbowe z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Zdzeszowice w latach 2022-2024.

Rok	2022	2023	2024
Liczba sprawców przemocy	18	13	17
kobiety	5	2	1
mężczyźni	13	11	16
Formy przemocy			
fizyczna	16	11	15
psychiczna	17	11	14
seksualna	1	3	0
ekonomiczna	0	1	7
za pomocą środków komunikacji elektronicznej	0	1	4
zaniedbanie	0	1	3

Źródło: Dane Zespołu Interdyscyplinarnego w gminie Zdzeszowice.

Analizując udział instytucji uprawnionych do wszczynania procedury „Niebieskiej Karty” w omawianym okresie, w 2022r. najwięcej formularzy „Niebieskie Karty – A” sporządził Komisariat Policji w Zdzeszowicach. Wynika to ze specyfiki pracy tej instytucji, której służby mają pierwszy kontakt z osobą doznającą przemocy lub stosującą przemoc domową. To właśnie Policja w pierwszej kolejności podejmuje działania interwencyjne mające na celu zabezpieczenie osób doznających przemocy oraz odizolowanie osób stosujących przemoc. Ta instytucja najczęściej staje się źródłem pierwszych informacji, które mają gwarantować osobie doznającej przemocy domowej właściwe postępowanie i podejmowanie odpowiednich działań. Funkcjonariusze informują o podmiotach wypełniających funkcje nakierowane na wspieranie i pomoc. W latach 2023-2024 liczba sporządzonych formularzy „Niebieskie Karty – A” przez Policję oraz inne instytucje kształtowała się na podobnym poziomie. Poniżej zaprezentowano liczbę sporządzonych formularzy „Niebieskie Karty – A” w latach 2022-2024.

Tabela 4 Liczba sporządzonych formularzy „Niebieskie Karty – A” w latach 2022-2024.

Rok	liczba złożonych do ZI procedur „Niebieskie Karty”	w tym liczba NK sporządzonych przez Policję
2022	18	12
2023	15	7
2024	18	9

Źródło: Dane Zespołu Interdyscyplinarnego w gminie Zdzeszowice.

W ramach procedury „Niebieskie Karty”, oprócz spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego, podejmowane są również inne działania. Analizując przedmiotowe dane zauważa się, iż problemem współwystępującym z przemocą domową jest często uzależnienie oraz współuzależnienie od alkoholu, a także zaniedbanie wobec dzieci. W związku z powyższym Zespół Interdyscyplinarny działający w Zdzeszowicach sporządza także pisma kierowane do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Prokuratury Rejonowej i Komendy Powiatowej Policji oraz do Sądu Rejonowego o wgląd w sytuację dziecka.

Dla osób stosujących przemoc organizowane są programy korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc domową oraz programy psychologiczno-terapeutyczne dla osób stosujących przemoc domową, które mają na celu w szczególności powstrzymanie osoby stosującej przemoc domową przed dalszym stosowaniem przemocy oraz rozwijanie umiejętności samokontroli i rozwiązywania problemów bez stosowania przemocy. Programy są realizowane w formie spotkań indywidualnych i grupowych, są prowadzone przez specjalistów w dziedzinie przeciwdziałania przemocy domowej dających gwarancję wysokiej jakości usług, w tym przez psychologów, pedagogów, terapeutów i psychoterapeutów. Osoby stosujące przemoc domową kierowane są do realizacji w/w programów do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Krapkowicach. Programy spełniają rolę pomocniczą w szeregu oddziaływań na osoby stosujące przemoc i ich efektywność jest uzależniona od woli i

motywacji uczestnika. Według danych Zespołu Interdyscyplinarnego do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową w 2024r. skierowano 3 osoby natomiast do udziału w w/w programie zgłosiły się 2 osoby.

W 2024 r. w całym kraju Policja przeprowadziła ponad 59 tys. interwencji w sytuacjach przemocy domowej, podczas których stwierdzono, że ponad 42% osób krzywdzących swoich najbliższych było pod wpływem alkoholu. Poniżej zaprezentowano dane dotyczące liczby osób doznających przemocy domowej w Polsce w latach 2022-2024 według statystyk Komendy Głównej Policji.

Tabela 5. Liczba osób doznających przemocy domowej w Polsce w latach 2022-2024 według statystyk Komendy Głównej Policji.

	2022	2023	2024
Liczba osób doznających przemocy domowej ogółem	71 631	77 832	86 920
w tym: kobiety	51 935	51 631	50 638
w tym: mężczyźni	8 714	9 162	10 559
dzieci do lat 18	10 982	17 039	25 723

Źródło: Dane Komendy Głównej Policji.

Według prezentowanych danych skala zjawiska przemocy zwiększa się. Z przedstawionej powyżej tabeli wynika, że przemocy domowej doświadczają głównie kobiety, choć występuje też przemoc wobec mężczyzn, jednak liczba ujawnionych przypadków znacznie odbiega od liczby pokrzywdzonych kobiet. Przemoc domowa dotyka również dzieci. Na przestrzeni analizowanych lat przemoc, która dotyka tę grupę wiekową znacznie wzrosła.

Należy jednak podkreślić, że w świetle obecnie obowiązującej ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej art. 2 ust 2 „Przez osobę doznającą przemocy domowej należy także rozumieć małoletniego będącego świadkiem przemocy domowej wobec osób, o których mowa w ust 1 pkt. 2”.

W analizie strategicznej szczególne znaczenie odgrywa zastosowanie metody analizy SWOT. Analiza SWOT (jej nazwa to akronim angielskich słów: Strengths – mocne strony, Weaknesses – słabe strony, Opportunities – szanse i Threats – zagrożenia) pozwala oszacować potencjał, jakim się dysponuje, oraz określić stopień, w jakim posiadane zasoby odpowiadają potrzebom i oczekiwaniom społeczności lokalnej. Przedstawiona poniżej analiza została przeprowadzona w ujęciu: mocne strony i słabe strony, to czynniki zależne od nas (te, na które mamy wpływ planistyczny i zarządczy), a szanse i zagrożenia, to czynniki obiektywne, na które nie mamy bezpośredniego wpływu sprawczego. Narzędzie to pozwala na kompleksowe określenie mocnych i słabych stron systemu przeciwdziałania przemocy i ochrony osób doznających przemocy domowej w gminie oraz dokonanie oceny zagrożeń i szans, które mają znaczący wpływ na całość podejmowanych działań w tym zakresie.

Tabela 6. Analiza SWOT

mocne strony	słabe strony
• strategię i gminne programy, • bieżące diagnozowanie sytuacji mieszkańców Gminy Zdzeszowice, • działalność Zespołu Interdyscyplinarnego, • działalność GKRPA, • baza instytucji wspierających rodzinę, • działalność wielu pracowników pierwszego kontaktu stanowiących źródło informacji o przemocy domowej (lekarz, kurator, pracownik socjalny, dzielnicowy, pedagog szkolny), • zapewnianie dostępu do bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego, • wspieranie rodzin we wzmacnianiu i odzyskiwaniu zdolności do prawidłowego funkcjonowania poprzez pracę socjalną z rodziną oraz działania asystenta, • funkcjonowanie na terenie gminy placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży, • odpowiednio przygotowana kadra do pracy z osobami dotkniętymi przemocą domową, • zapewnianie pomocy i wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej na terenie gminy, • realizowanie procedury „Niebieskie Karty”	• narastający problem przemocy domowej, • bierna postawa członków rodziny wobec problemów występujących w rodzinie, • postrzeganie przemocy jako normy społecznej, • utożsamianie przemocy domowej głównie z przemocą fizyczną, • utożsamianie zjawiska przemocy jedynie ze środowiskiem dysfunkcyjnym, • brak współpracy rodziny w zakresie przezwycięzania kryzysów.
szanse	zagrożenia
• wzmocnienie współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę, • zmiana świadomości społecznej w zakresie postrzegania przemocy domowej, • podejmowanie działań na rzecz rodziny.	• ograniczony czas pracowników socjalnych na pracę z rodziną, • nasilająca się skala problemów mających wpływ na prawidłowe funkcjonowanie rodzin, • kryzys funkcji rodziny i jej roli w życiu społecznym, • niskie kompetencje wychowawcze rodziców, • wzrost patologicznych zachowań wśród dzieci i młodzieży, • narastająca przemoc domowa, • niezmienniejszające się społeczne przyzwolenie na stosowanie przemocy domowej.

Opracowanie własne

Analiza uwarunkowań wskazuje na mocne strony, którymi są głównie: bieżące diagnozowanie sytuacji mieszkańców Gminy Zdieszowice, działalność Zespołu Interdyscyplinarnego, działalność GKRPA, działalność wielu pracowników pierwszego kontaktu stanowiących źródło informacji o przemyśle domowej (lekarz, kurator, pracownik socjalny, dzielnicowy, pedagog szkolny), zapewnianie dostępu do bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego, wspieranie rodzin we wzmacnianiu i odzyskiwaniu zdolności do prawidłowego funkcjonowania poprzez pracę socjalną z rodziną oraz działania asystenta, odpowiednio przygotowana kadra do pracy z osobami dotkniętymi przemocą domową, zapewnianie pomocy i wsparcia dla osób doznających przemocy domowej na terenie gminy.

Dostrzegane mocne strony w powiązaniu z akcentowanymi szansami nie mogą jednak przesłonić ciężaru gatunkowego zagrożeń, z jakimi należy się zmierzyć. Niepokoić powinny zwłaszcza: narastający problem przemocy domowej, bierna postawa członków rodziny wobec problemów występujących w rodzinie, postrzeganie przemocy jako normy społecznej, utożsamianie przemocy domowej głównie z przemocą fizyczną, utożsamianie zjawiska przemocy jedynie ze środowiskiem dysfunkcyjnym, brak współpracy rodzin w zakresie przewyższania kryzysów.

Skuteczna walka z problemem przemocy wymaga podejmowania działań interwencyjnych, specjalistycznych i systematycznych. Przyjmując takie założenie, a także obierając za cel pracę w środowisku gminnym niezwykle istotne jest określenie zasobów lokalnych gminy. Ścisła i skoordynowana współpraca między wszystkimi instytucjami będzie gwarancją efektywności podejmowanych działań.

Na terenie Gminy Zdieszowice funkcjonują służby i instytucje, które w zakresie swoich kompetencji mają zadanie przeciwdziałać przemocy domowej. Należy tu uwzględnić przede wszystkim działalność Zespołu Interdyscyplinarnego, w tym grup diagnostyczno-pomocowych. Pozostałymi instytucjami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej są również:

- Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zdieszowicach,
- Komisariat Policji w Zdieszowicach,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zdieszowicach,
- Ośrodek Profilaktyki i Wspierania Rodziny w Zdieszowicach,
- Placówki Oświatowe i Wychowania,
- Placówki ochrony zdrowia,
- Parafie,
- Organizacje pozarządowe.

Poza gminą Zdieszowice swoje siedziby mają również inne instytucje działające na rzecz mieszkańców naszej gminy. Należą do nich:

- Komenda Powiatowa Policji w Krapkowicach,
- Sąd Rejonowy w Kędzierzynie – Koźlu,
- Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej do Wykonywania Orzeczeń w Sprawach Rodzinnych i Nieletnich,
- Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej do Wykonywania Orzeczeń w Sprawach Karnych,

- Prokuratura Rejonowa w Kędzierzynie – Koźlu,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Krapkowicach.

Mieszkańcy Gminy Zdzeszowice mają dostęp do bezpłatnego poradnictwa psychologicznego i terapeutycznego w Ośrodku Profilaktyki i Wspierania Rodziny w Zdzeszowicach i w Zespole Leczenia Środowiskowego (Annogórskie Centrum Zdrowia Psychicznego) a także Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Krapkowicach. Na terenie Gminy Zdzeszowice funkcjonuje również Punk Nieodpłatnej Pomocy Prawnej i Mediacji.

Mocną stroną gminy jest profesjonalizm służb, a także gotowość pracowników do podejmowania szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej. Zwiększa się również ilość informacji dotyczących oferty pomocowej dla osób doświadczających przemocy.

V. ZAŁOŻENIA I CELE PROGRAMU

Wyniki diagnozy problemów przemocy domowej na terenie gminy, opartej na analizie źródeł zastanych oraz analizie SWOT pozwoliły na opracowanie założeń Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Gminy Zdzeszowice na lata 2025-2030. Zostały one przedstawione w formie celu głównego, celów szczegółowych i kierunków działań, których realizacja powinna przyczynić się do zminimalizowania zjawiska przemocy domowej, jak i zapobiegania temu zjawisku w przyszłości.

Cel główny, wyznaczony w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Gminy Zdzeszowice na lata 2025-2030, jest następujący:

Przeciwdziałanie zjawisku przemocy domowej, ochrona osób dotkniętych przemocą domową oraz zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy.

Osiągnięciu celu głównego ma służyć realizacja przedstawionych poniżej celów szczegółowych i podejmowanych działań.

Cele szczegółowe programu:

Cel szczegółowy 1. Rozwijanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Działania	Termin realizacji	Sposób realizacji	Realizatorzy	Wskaźniki	Zakładane rezultaty
1.1. Diagnoza zjawiska przemocy domowej na obszarze Gminy Zdzeszowice.	2025-2030	- współpraca z instytucjami realizującymi działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.	M-GOPS, ZI, GKRPA, placówki oświaty i wychowania, OPIWR, placówki ochrony zdrowia	- liczba przeprowadzonych lokalnych diagnoz zjawiska przemocy domowej	- poprawa skuteczności działań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.
1.2. Podniesienie poziomu wiedzy na temat zjawiska przemocy domowej, zmiana mentalności i uwrażliwienie mieszkańców Gminy Zdzeszowice na problematykę przemocy.	2025-2030	- rozpowszechnianie ulotek, broszur i plakatów, - udostępnianie informacji na stronach internetowych - prowadzenie poradnictwa z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej	M-GOPS, ZI, GKRPA, placówki oświaty i wychowania, OPIWR, placówki ochrony zdrowia	- liczba rozpowszechnionych ulotek, broszur, plakatów - liczba informacji umieszczonych na stronach internetowych - liczba lokalnych kampanii społecznych - liczba placówek prowadzących poradnictwo w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej - liczba udzielonych porad	- poprawa efektywności i skuteczności wsparcia udzielanego rodzinom, - poprawa funkcjonowania i kondycji rodzin, - zmniejszenie liczby osób dotkniętych przemocą - obalenie stereotypów na temat przemocy domowej
1.3. Prowadzenie działań edukacyjnych dla dzieci i młodzieży z zakresu rozwiązywania konfliktów bez użycia przemocy.	2025-2030	- realizowanie w placówkach oświaty i wychowania programów, warsztatów profilaktycznych, pogadek dotyczących przeciwdziałania przemocy/cyberprzemocy/przemocy domowej.	placówki oświaty i wychowania, KP, OPIWR,	- liczba programów, - liczba warsztatów, - liczba pogadek, - liczba uczestników	- podniesienie umiejętności zapobiegania problemom - zapobieganie eskalacji zjawiska przemocy, - zmiana świadomości w zakresie zachowań przemocowych

1.4. Prowadzenie edukacji w celu wzmocnienia kompetencji wychowawczych rodziców.	2025-2030	- szeroko rozumiana praca socjalna, objęcie rodzin wsparciem asystenta rodziny, prowadzenie spotkań edukacyjnych dla rodziców	M-GOPS, OPiWR, placówki oświaty i wychowania,	- liczba rodzin objętych pracą socjalną, - liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny - liczba spotkań edukacyjnych organizowanych przez OPiWR oraz w placówkach oświatowych i wychowania.	- wzmocnienie funkcji opiekuńczych i wychowawczych, - wzrost kompetencji rodziców i opiekunów w środowisku zagrożonym przemocą domową.
--	-----------	---	---	--	---

Cel szczegółowy 2. Zwiększenie pomocy i ochrony osobom doznającym przemocy domowej.

Działania	Termin realizacji	Sposób realizacji	Realizatorzy	Wskaźniki	Zakładane rezultaty
2.1. Udzielenie pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy domowej	2025-2030	- podejmowanie interwencji w przypadku podejrzenia stosowania przemocy domowej, - realizowanie procedury "Niebieskie Karty", - powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych, - udzielanie informacji na temat instytucji wspierających w/w osoby, - zapewnienie schronienia osobom doznającym przemocy domowej, - dostęp do pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej i medycznej	M-GOPS, ZI, KP, GKRPA, placówki ochrony zdrowia	- liczba interwencji, - liczba założonych Niebieskich Kart A, - liczba sporządzonych kart C i D, - liczba powołanych grup diagnostyczno-pomocowych, - liczba osób doznających przemocy domowej objętych wsparciem grup diagnostyczno-pomocowych, - liczba osób korzystających ze schronienia, - liczba osób korzystających z pomocy psychologicznej, - liczba osób korzystających z pomocy prawnej, - liczba osób korzystających z pomocy socjalnej,	- poprawa funkcjonowania i kondycji rodzin, - włączenie społeczne rodzin izolujących się i izolowanych, - wzmocnienie rodzin doświadczających przemocy domowej, - zmniejszenie liczby rodzin, w których wielokrotnie interweniowano z powodu przemocy domowej, - zapobieganie eskalacji przemocy domowej, - zapewnienie komfortu psychologicznego, socjalnego osobom i rodzinom dotkniętym przemocą domową,

				- liczba osób korzystających z pomocy medycznej.	- zapewnienie bezpieczeństwa osobom i rodzinom doświadczającym przemocy domowej, - poprawa relacji w rodzinach doświadczających przemocy
2.2. Wsparcie i rozwijanie interdyscyplinarności na rzecz pomocy osobom doznającym przemocy domowej.	2025-2030	- działalność Zespołu Interdyscyplinarnego	ZI, członkowie grup diagnostyczno-pomocowych	- liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego, - liczba posiedzeń grup diagnostyczno-pomocowych, - liczba zakończonych procedur "Niebieskie Karty"	- poprawa skuteczności działań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, - podniesienie skuteczności działań wdrażanych w przypadku wystąpienia przemocy domowej.
2.3. Wizyty pracowników socjalnych i dzielnicowych realizujących monitoring w ramach procedury "Niebieskie Karty".	2025-2030	- wizyty monitorujące w rodzinach po ukończeniu procedury "Niebieskie Karty"	M-GOPS, KP, ZI	- liczba rodzin objętych monitoringiem, - liczba przeprowadzonych monitoringów.	- zapobieganie zjawisku przemocy domowej, - podtrzymywanie prawidłowego modelu funkcjonowania rodziny doświadczonej przemocą domową, - zmniejszenie poziomu zagrożenia przemocą domową.

Cel szczegółowy 3. Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec osób, stosujących przemoc domową.

Działania	Termin realizacji	Sposób realizacji	Realizatorzy	Wskaźniki	Zakładane rezultaty
3.1. Oddziaływanie psychologiczne i terapeutyczne na osoby stosujące przemoc domową.	2025-2030	- prowadzenie procedury "Niebieskie Karty", - informowanie o konsekwencjach stosowania przemocy i możliwości szukania pomocy, - kierowanie osób do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym lub kierowanie osób do udziału w programie psychologiczno-terapeutycznym, - kierowanie do uzyskania wsparcia psychologicznego i terapeutycznego, - wnioskowanie o objęcie leczeniem odwykowym osób stosujących przemoc domową i nadużywających alkoholu, - wydanie tymczasowego nakazu opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, - wydanie zakazu zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia	M-GOPS, KP, ZI, GKRPA, PCPR, OPIWR	- liczba wypełnionych formularzy NK D, - liczba osób stosujących przemoc domową, - liczba osób skierowanych do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym, - liczba osób skierowanych do udziału w programie psychologiczno-terapeutycznym, - liczba osób uczestniczących w programie korekcyjno-edukacyjnym, - liczba osób uczestniczących w programie psychologiczno-terapeutycznym, - liczba osób, które ukończyły program korekcyjno-edukacyjny, - liczba osób, które ukończyły program psychologiczno-terapeutyczny, - liczba osób korzystających z poradnictwa psychologicznego	- zmiana przekonań osób stosujących przemoc dotyczących stosowania przemocy domowej, - powstrzymanie osoby stosującej przemoc domową przed dalszym stosowaniem przemocy, - rozwijanie umiejętności samokontroli i współżycia, wraz z efektywnym radzeniem sobie z emocjami, w tym złością lub poczuciem krzywdy w sytuacjach trudnych, - zmniejszenie skali zachowań opartych na sile i przemocy, - wzrost świadomości na temat zjawiska przemocy domowej, - poszerzenie katalogu zachowań osób stosujących przemoc domową o zachowania alternatywne do krzywdzących w celu budowania relacji interpersonalnych opartych

				i terapeutycznego, - liczba osób zgłoszonych na leczenie odwykowe, - liczba spraw skierowanych do sądu, - liczba wydanych nakazów opuszczenia mieszkania, - liczba wydanych zakazów zbliżania się do mieszkania.	na poszanowaniu domowników i postawie partnerskiej, - kształtowanie umiejętności w zakresie wychowania dzieci bez użycia przemocy domowej, - uznanie przez osobę stosującą przemoc domową swojej odpowiedzialności za stosowanie przemocy, - wzmacnianie postawy odpowiedzialności wobec siebie i innych, - uzyskanie informacji o możliwościach podejmowania działań terapeutycznych
3.2. Rozpowszechnianie informacji na temat konsekwencji stosowania przemocy.	2025-2030	- opracowanie i zamieszczenie informacji na stronie internetowej oraz na terenie Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zdziechowicach	M-GOPS, ZI,	- liczba udostępnionych materiałów informacyjnych	- wzrost świadomości w zakresie konsekwencji stosowania przemocy, - zmiana nastawienia do problemu przemocy domowej, - niwelowanie niekorzystnych zjawisk przemocowych z życia społecznego i rodzinnego, - poprawa funkcjonowania i kondycji rodzin

Cel szczegółowy 4. Zwiększenie poziomu wiedzy i doskonalenia kompetencji osób zaangażowanych w działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Działania	Termin realizacji	Sposób realizacji	Realizatorzy	Wskaźniki	Zakładane rezultaty
4.1. Udział w szkoleniach, superwizji, zwiększenie poziomu wiedzy z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej i doskonalenie kompetencji osób na co dzień zajmujących się tą problematyką: pedagogów szkolnych, funkcjonariuszy policji, pracowników socjalnych, ochrony zdrowia, kuratorów sądowych.	2025-2030	- udział w szkoleniach, konferencjach i innych formach doskonalenia zawodowego z zakresu przemocy domowej - wspieranie kształcenia i podnoszenia kwalifikacji osób w instytucjach pracujących bezpośrednio z osobami doświadczającymi przemocy lub stosującymi przemoc domową	M-GOPS, ZI, KP, OPIWR, PCPR, ROPS, placówki oświaty i wychowania, placówki ochrony zdrowia,	- liczba przeszkolonych osób, - liczba zorganizowanych szkoleń, - liczba instytucji uczestniczących w szkoleniach	- podwyższenie kompetencji służb społecznych, - poprawa efektywności i skuteczności wsparcia udzielanego rodzinom, - zwiększenie skuteczności podejmowanych działań pomocowych, - poszerzenie zakresu i form wsparcia adresowanego do rodzin doświadczających przemocy domowej i zagrożonych przemocą, - poprawa funkcjonowania rodzin objętych wsparciem

Legenda

M-GOPS – Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zdzeszowicach;
 GKRPA – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zdzeszowicach;
 ZI – Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Zdzeszowice;
 OPIWR – Ośrodek Profilaktyki i Wspierania Rodziny w Zdzeszowicach;
 ROPS – Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Opolu;
 PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Krapkowicach;
 KP – Komisariat Policji w Zdzeszowicach.

VI. REALIZACJA PROGRAMU

1. Koordynator, podmioty odpowiedzialne i partnerzy

Koordynatorem programu będzie Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Zdzeszowice. Podmiotami odpowiedzialnymi za realizację działań są: Burmistrz, Rada Miejska, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Zdzeszowice, Ośrodek Profilaktyki i Wspierania Rodziny w Zdzeszowicach, placówki oświatowe i wychowania, placówki ochrony zdrowia, Policja.

Partnerami w realizacji działań są: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Krapkowicach, ośrodki leczenia uzależnień, specjaliści, ośrodki wsparcia, grupy samopomocowe, Prokuratura Rejonowa, Sąd Rejonowy, kuratorzy sądowi, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej, organizacje pozarządowe, społeczność lokalna.

2. Monitoring i ewaluacja

Monitoring programu, polegający na gromadzeniu i analizowaniu informacji dotyczących realizowanych działań, będzie prowadzony przez Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Zdzeszowice – koordynatora programu, przy udziale członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz przedstawicieli służb, które w zakresie swoich kompetencji realizują zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy domowej.

Celem monitoringu będzie badanie czy realizacja działań przebiega bez zakłóceń. Monitoring realizacji programu umożliwi:

- systematyczną obserwację działań programu,
- weryfikację zgodności założonych celów z osiąganymi efektami,
- ocenę zaangażowania jednostek w realizację działań.

Do monitoringu wykorzystane zostaną wskaźniki realizacji działań wyznaczonych w ramach poszczególnych celów programu. W miarę rozwoju systemu monitorowania dokumentu będą mogły zostać zidentyfikowane nowe wskaźniki, które w odpowiedni sposób będą charakteryzowały przebieg realizacji podejmowanych działań. Z prowadzonego monitoringu zostanie przygotowane sprawozdanie z realizacji Programu, które będzie przedstawione Radzie Miejskiej na sesji do końca marca każdego roku.

Ewaluacja Programu będzie dotyczyła zarówno liczby prowadzonych działań, jak i ich jakości. Celem ewaluacji będzie ocena efektywności programu poprzez gromadzenie, analizę i interpretację danych. Ewaluacja zostanie przeprowadzona na podstawie analizy materiałów sprawozdawczych z poszczególnych instytucji zaangażowanych w jego realizację, a w szczególności Zespołu Interdyscyplinarnego oraz Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Pozwoli ona na podwyższanie stopnia adekwatności, efektywności i znaczenia rezultatów wynikających z realizacji Programu.

3. Finansowanie

Źródłem finansowania działań zawartych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Gminy Zdzeszowice na lata 2025-2030 będą w szczególności środki własne gminy przewidziane na realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy, pomocy społecznej, przeciwdziałania alkoholizmowi. Zadania mogą być również finansowane ze środków zewnętrznych pozyskanych na realizację programów ośłonowych, programów rządowych lub innych, których realizacja pozwoli osiągać cele zawarte w niniejszym programie.